

Arbeidsgruppe for 4. studieår

Bakgrunn

Studieårsansvarlig for 4. studieår, Johan Boucht, satte i gang en prosess for endring av 4. studieår høsten 2017. Bakgrunnen var flere utfordringer på JUS4211:

- Studentundersøkelsen som ble gjennomført i forbindelse med den periodiske emneevalueringen høsten 2017 viste at JUS4211 ble opplevd som svært krevende pga høy tetthet på undervisning, omfattende pensum og en svært omfattende eksamen. Det ble kritisert at alle emnene (sivilprosess, strafferett og straffeprosess) eksamineres samme dag, at det var lite variasjon i vurderingsform og at vurderingsformen ikke lot studentene vise hva de kan godt nok.
- I dagens modell er rekkefølgen på 7. og 8. semester ikke låst. Mange studenter har benyttet muligheten til å bytte om på rekkefølgen mellom 7. og 8. semester for å ikke måtte gjennomføre JUS4211 på et høstsemester. Dette har gitt en svært ujevn fordeling av studenter som gjennomførte kurs på JUS4211 på høst mot vår. (F.o.m. 2019 ser antall studenter på kurs hvert semester ut til å være mer i balanse)
- Det juridiske fakultet har høyest gjentakandel på UiO og JUS4211 er et av emnene med jevnt over høye gjentakstall. I 2017 var det 22%, i 2018 var det 18,5%, i 2019 var det 16,7% i 2020 var det 16,4% og i 2021 var det 18,6% som gjentok eksamen.

I tillegg ble fakultetet i 2018 bedt om å ta tak i gjentakproblematikken på juridiske emner i et felles brev fra rektorene ved UiO, UiB og UiT. Det var fra dekanatets side ikke ønskelig å vedta flere begrensninger i adgangen til å gjentak av eksamen, men heller se på andre tiltak for å øke studiekvaliteten og gjennomstrømmingen.

Proessen har pågått over tid og en rekke ulike forslag er fremmet uten å ha fått tilstrekkelig oppslutning. Blant annet ble et forslag som innebar å fjerne et valgemne for å frigjøre plass til flere studiepoeng for fagene på JUS4211 lagt til side etter sterk motstand fra fagansvarlige for valgemenner. Den arbeidsgruppen som ble nedsatt i 2019 for å vurdere tiltak, innstilte på følgende forslag (2019-forslaget), selv om flere i gruppen var kritiske til dette:

- De tre fagene på JUS4211 gjennomgår læringskrav og litteratur med sikte på å redusere slik at arbeidsmengden i emnet reelt sett blir 30 studiepoeng.
- Opprettelse av et pilotemne eller annet valgemne som skal gjennomføres som en rettssaksøvelse i de tre fagene (finansiert av SFU-midler frem til neste valgemenneprosess i 2022).
- Ingen endring i struktur på 4. studieår.

Saken ble lagt frem for PMR som en diskusjonssak 6. februar 2020. PMR sluttet seg til innstillingen med enkelte presiseringer, se [Protokoll fra møte i Programrådet for masterstudiet i rettsvitenskap \(PMR\) - For ansatte - Universitetet i Oslo \(uio.no\)](#) Konklusjonen var at de ansvarlige faglærerne skulle jobbe videre med forslag til vedtak om endringer på JUS4211 som skulle legges frem for PMR i løpet av 2020.

Faglærergruppen i JUS4211 drøftet dette våren 2020. Koronasituasjonen medførte imidlertid innføring av «korona-elementer», og det ble vurdert som hensiktsmessig å vente med justeringer på JUS4211. Faglærergruppen drøftet dette på nytt høsten 2021. Gruppen er enige om at forslaget ikke er faglig forsvarlig å gjennomføre, særlig fordi det vil medføre at helt sentral tematikk må tas ut av

fagene. Hovedlitteraturen i de tre emnene ligger innenfor den sidetallsnormen som generelt gjelder på 4. studieår og oppover (600 sider for 10 stp).

Studieårsansvarlig Johan Boucht har derfor lagt frem sitt opprinnelige forslag for ny vurdering (diskusjonsnotat vedlagt). Dette forslaget innebærer en omlegging av strukturen på 4. studieår ved omrokking av fag/emner, og forutsetter en låst rekkefølge på 7. og 8. semester. Men forslaget innebærer ingen endring i allokeringen av studiepoeng (2022-forslaget):

Nytt 7. semester:

- Sivilprosess (10 stp)
- Semiobligatorisk emne (JUS4121, JUS4122 og JUS4123, 10 stp)
- Metode og etikk (JUS4111, 10 stp)

Nytt 8. semester:

- Kriminalitetsbekjempelse: Strafferett (10 stp) og straffeprosess (10 stp)
- Valgemne (10 stp)

2022-forslaget ble diskutert på felles faglærermøte for 4. studieår. Fagansvarlige lærere i sivilprosess, straffeprosess, strafferett, etikk, rettsøkonomi og retts sosiologi sluttet opp om forslaget eller hadde ikke innvendinger. Fagansvarlige lærere i metode og rettsfilosofi var imidlertid kritiske og motsatte seg forslaget (uttalelse fra Eriksen og notat fra Eng vedlagt).

Innvendingene til forslaget ble utdypet av fagansvarlige lærere i metode og rettsfilosofi i møte med studieårsansvarlig, studiedekan og dekan 26.4.2022. Konklusjonen ble at det skulle nedsettes en ny arbeidsgruppe med representasjon fra alle fag på 4. studieår for å vurdere tiltak som bidrar til å redusere utfordringene angitt ovenfor.

Sammensetning

Det oppnevnes følgende arbeidsgruppe:

- Johan Boucht, studieårsansvarlig (leder)
- Maria Astrup Hjort, sivilprosess
- Alf Petter Høgberg, strafferett
- Anders Løvlie, straffeprosess
- Christoffer Eriksen, metode
- Sverre Blandhol, etikk
- Svein Eng, rettsfilosofi
- Kristin Sandvik, retts sosiologi
- Jukka Mähönen, rettøkonomi
- Sander Bøe Berthelsen, JSU
- Vibeke Andersen, fakultetsadministrasjonen

Mandat

Arbeidsgruppen skal vurdere og foreslå tiltak som er egnet til å redusere utfordringer med studiekvaliteten på 4. studieår, som særlig kommer til uttrykk ved:

- studentenes opplevelse av JUS4211 som svært krevende
- høye gjentakstall på JUS4211.

Arbeidsgruppen skal ta utgangspunkt i det arbeidet som hittil er gjort av tiltak på 4. studieår, som har munnet i to konkrete forslag med relativt bred oppslutning: 2019-forslaget og 2022-forslaget.

Arbeidsgruppen skal videre se hen til:

- 4. studieårs funksjon som «bro» mellom studiets obligatoriske del og den valgfrie delen inkludert masteroppgaven
- målet om mer varierte undervisnings- og vurderingsformer på Master i rettsvitenskap.

Ettersom prosessen har pågått siden 2017 uten at det har ledet til konkrete tiltak, er det viktig at arbeidsgruppens forslag er realistisk å gjennomføre innenfor en begrenset tidshorisont.

Arbeidsgruppen bør derfor prioritere å diskutere forslag som:

- ikke forutsetter endringer på øvrige studieår eller endret allokering av studiepoeng
- ikke forutsetter vesentlig økte ressurser til undervisning og/eller vurdering

Arbeidsgruppen bør likevel forholde seg til andre pågående prosesser om utvikling av Master i rettsvitenskap, særlig [Ferdighetsstigen](#) og Studenten som forsker-prosjektet. Arbeidsgruppen bør kalle inn lederen for Ferdighetsstigen (Erling Hjelmeng) og lederen for Studenten som forsker-prosjektet (Marte Kjørven) til minst ett møte for å diskutere mulighetene for utvikling av 4. studieår. Forslag bør forelegges Hjelmeng og Kjørven til uttalelse før gruppen avslutter sitt arbeid.

På denne bakgrunn bes arbeidsgruppen særlig vurdere om 2019-forslaget og/eller 2022-forslaget kan justeres eller suppleres – eventuelt ved tilføring av begrensede ekstra ressurser – på en måte som bidrar til å redusere utfordringene angitt ovenfor.

Dersom arbeidsgruppen ikke kommer til enighet om ett forslag, bes gruppen tydeliggjøre fordeler og ulemper ved alternative forslag slik at det ligger til rette for diskusjon og endelig avgjørelse i PMR.

Gruppens medlemmer bør underveis i arbeidet drøfte gruppens forslag med de respektive faglærergruppene.

Arbeidsgruppen gis frist til 15. november 2022.

Oslo, 10. juni 2022
Marianne Jenum Hotvedt
Studiedekan

Vedlegg:

- Diskusjonsnotat fra studieårsansvarlig
- Uttalelse fra Christoffer Eriksen
- Notat fra Svein Eng